

25
28-1-70
44

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ 14
ΑΘΗΝΑΙ (136)

ΚΕΝΤΡΟΝ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΟΣ ΑΤΛΑΣ
'Αριθ. Έρωτ. Μον. ΙΙ, 8A / 1970

A!
ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΝ
ΔΙΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ

ΚΑΙ ΚΑΤ' ΕΘΙΜΟΝ ΠΥΡΑΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΑΙ

*

ΑΘΗΝΑΙ 1968
ΕΚ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

Σεπ. 1969 / Σεπτ. 1970.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

1. 'Εξεταζόμενος τόπος (χωρίον, κωμόπολις) .... Ερμανίδη
 (παλαιότερον ονομα: Φρυγιάς.), 'Επαρχίας .... Εορδαίη
 Νομού ..... Κορανής .....
2. 'Όνοματεπώνυμον τοῦ ἔξετασαντος καὶ συμπληρώσαντος Παλαδόπολη
Θεοφάνεια .... ἐπάγγελμα Δικαίου λός ....
 Ταχυδρομική διεύθυνσις .... Ερμανίδη .. Πτυχιακής ....
 Πόσα ἔτη διαμένει εἰς τὸν ἔξεταζόμενον τόπον.... 65 6
3. 'Απὸ ποια πρόσωπα κατεγράφησαν αἱ παρατιθέμεναι πληροφορίαι :
 α) ονομα καὶ ἐπώνυμον ..
 .....
 ἡλικία ..... γραμματικαὶ γνώσεις ..
 ..... τόπος καταγωγῆς ..
 .....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ..... ΑΩΗΝΩΝ

Α'. α'. ΤΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΚΤΗΜΑΤΑ ΠΡΟ ΤΟΥ 1920

- 1) Ποῖαι ἀγροτικαὶ περιοχαὶ προωρίζοντο διὰ σπορὰν καὶ ποῖαι διὰ
 βοσκὴν ποιμνίων ; .... Κορανίδη .. Δικριτικής ..
Π.Ε.Π.Ι.Ο.Χ.Σ. ..
 'Υπῆρχον αῦται χωρισταὶ ἢ ἐνηλλάσσοντο κρτὰ χρονικὰ, διαστή-
 ματα ; .... Ε.Υ.Λ.Λ.Δ.6.Ε.Ν.Τ.Ω.. Η.Ι.Α.6.7.3.μ.κ.τ.ρ.
- 2) Εἰς ποίους ἀνῆκον ὡς ιδιοκτησίαι ; α) εἰς φυσικὰ πρόσωπα,
 δηλ. εἰς τοὺς χωρικούς· β) εἰς γαιοκτήμονας ("Ελληνας ἢ ξένους, ὡς
 π.χ. Τούρκους· γ) εἰς Κοινότητας· δ) εἰς μονάς κλπ. ....
Α.ν.η.μ.ο.ν .. Ε.Ι.Σ. Ι.Ω.Θ. .. Τ.ο.ν.ρ.μ.ο.ν.ς. ..
- 3) 'Ο πατήρ διατηρεῖ τὴν περιουσίαν του συγκεντρωμένην καὶ μετὰ τὸν
 γάμον τῶν τέκνων του, διανεμομένης ὑπ' αὐτῶν μετὰ τὸν θάνατόν
 του ; .. Δ.Ι.Ω.Ν.έ.ψ.ε.τ.αι.. μ.ε.τ.ά.. Ζ.β.χ.. Θ.δ.λ.ά.τ.ο.ν.. Ι.ο.ύ..
Π.θ.Τ.ρ.ο.ς. ..

β'. 1) Οι κάτοικοι ἀσχολοῦνται μόνον εἰς τὴν γεωργίαν ἢ μόνον εἰς τὴν κτηνοτροφίαν ; ἢ συγχρόνως εἰς ἀμφοτέρας, δηλ. τὴν γεωργίαν καὶ τὴν κτηνοτροφίαν ; .....

Εἰς.. ἀμφοτέρην.. δ.πλ.. γεωργίαν.. μαζ.. παναρεθρ.γ.ι.κν

2) Οι τεχνῖται (δηλ. οἱ βιοτέχναι) ἀσχολοῦνται ἐν παρέργῳ καὶ εἰς τὴν γεωργίαν ; ..... N.A. ....

γ'. 1) Εἰς τὰ μεγάλα κτήματα : τῶν γαιοκτημόνων (τσιφλικούχων), τῶν μοναστηρίων ποίοι εἰργάζοντο εἰς αὐτά ; καὶ ὑπὸ ποίους ὅρους ὡς ἄτομοι ἢ μὲ δλόκλητον τὴν οἰκογένειάν των ; ΣΑ ν.λλ.δ. γ.ω.α.

με.. τιν.. ξ.νειν.. τιν.. ἔργαται.. μα.. μ.δ.. θ.τομ.α.
με!.. με!.. ὀλόκλητη.μ.ρ.α.ν.. τιν.. ἀπογ.γ.ν.η.ον.. μεν..

2) Πῶς ἐκαλοῦντο οὗτοι ; (κολλῆγοι, σέμπροι, μισακάτορες, σημισα-
κατόροι κλπ.) ..... Ποίοι ἦτο ἡ κοινωνική των θέσις ; ...

Τιν.. τα.δ.τ. τιν.. τα.γ.γ.λ.δ.τ. ....

3) Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβή των : (εἰς εἶδος ἢ εἰς χρῆμα;) .. τι.δ.. τι.δ..

4) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ ἔργαται ; ἐποχικῶς, δηλ. στὰ τῷ θερισμῷ
τὸ ἀλώνισμα, τὸν πρωγητὸν τὴν δι' ὅλον τὸν χρόνον ; Ἀπό ποὺ
προήρχοντο οὗτοι ησαν σινδρες μόνον ἢ καὶ γυναικες ; ποίαν
ἀμοιβὴν ἐλάμβανον ἡμερομίσθιον εἰς χρῆμα ἢ εἰς εἶδος ; .....

Α.ν.δ.ρ.ει.. μα!.. γν.κα.τ.μ.ε.δ.. π.ρ.θ.ε.ρ.χ.έ.μ.ι.ν.ε.ι.. Α.η.δ.. τ.ο.γ.. μ.ε.ρ.ε.ν.ω.ν.
το.ν.. κ.υ.ρ.ι.α.. με!.. ζ.γ.ο.ι.λ.η.ν.. E.δ.ρ. ....

5) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ δοῦλοι (ύπηρέται) ἢ δοῦλαι ; Ἐὰν ναί,
ἀπὸ ποίους τόπους προήρχοντο ; .....

..... ο.χι., ...

6) α) Οἱ νέοι καὶ αἱ νέαι τοῦ τόπου ποῦ ἐπήγαιναν δι' ἀνεύρεσιν
ἔργασίας ; .. M.ξ.ρ.ι.. τ.ο.β.. N. A.ρ.ι.6.η.1.... δ.ι.ξ....

..... Δ.ρ.1.6.μ.ρ. ....

β) Ἐπήγαιναν ἐποχικῶς : ὡς ἔργαται ..... ἢ ὡς τεχνῖται
κτίσται, γύφτοι (σιδηρουργοί), βαφεῖς (μπογιατζῆδες), πρα-
ματευτάδες (ἔμποροι) κλπ. ; .....

..... ο.χ.. ἔργ.δ.ται.. μα!.. μ.π.ι.γ.ι.α. ....

- δ'. 1) Πῶς ἔλιπαίνοντο παλαιότερον τὰ χωράφια: μὲν ζωϊκὴν κόπρον
(βιοῦν, αἰγοπροβάτων κλπ.), φυτικὴν (μὲν καῦσιν: α) τῆς καλα-
μιᾶς μετὰ τὸν θερισμόν, β) τῶν θάμνων κλπ.) ἡ μὲν κάλυψιν (παρά-
χωμα) χλόης (τριφυλλιοῦ, λαθουριοῦ κλπ.) δι' ὀργώματος; . . .

Α.Μ.Ε.. Ιωνίου... οικονομία... φύτευση... ηλιαχρώματα..... 6)
Μ.Ε.. ηλιαχρώματα..... ηλιαχρώματα..... 6)

- 2) Πότε ἔγινε τὸ πρῶτον χρῆσις χημικῶν λιπασμάτων εἰς τὸν τόπον
σας; ..... *Τό. ΕΤ.Θ. 1927* .....

- ε'. Ἀπὸ πότε χρησιμοποιοῦνται: τὸ σιδηροῦν ἄροτρον καὶ σιδηροῦν
καὶ μηχαναὶ εἰς τὸν τόπον σας; .. *Τό. 6.1.θηρ.σὲν. Θ.ρ.ο.τ.ρ.ον.*

76... 1912.. ηλ. α.ι. γεωργία.. μηχαναί. τό. 1925

- 1) Σιδηροῦν ἄροτρον (τύποι αὐτοῦ, δηλ., μονόφτερο, δίφτερο κλπ.).
Εἰς ποια κτήματα ἔχρησιμοποιεῖτο (ἢ χρησιμοποιεῖται) κάθε τύπος;
Ποίος κατεσκεύαζε τὸ ἄροτρον τούτο ἢ στὸ ποῦ ἐγένετο ἡ προμή-
θεα αὐτοῦ; *Τό. 6.1.θηρ.σὲν. ψηφ. Α.Ο.Υ. Θ.ηρ.ο.τ.ρ.ον.*

*Έχρησιμοποιεῖται αἱ σλαβαὶ μηχαναὶ ποιεῖσθαι ποιεῖσθαι
τό. Επρομηνύνοιτο... ήν τοις κατέκειτο... δι. Α.γ. Αρχ. 1925*

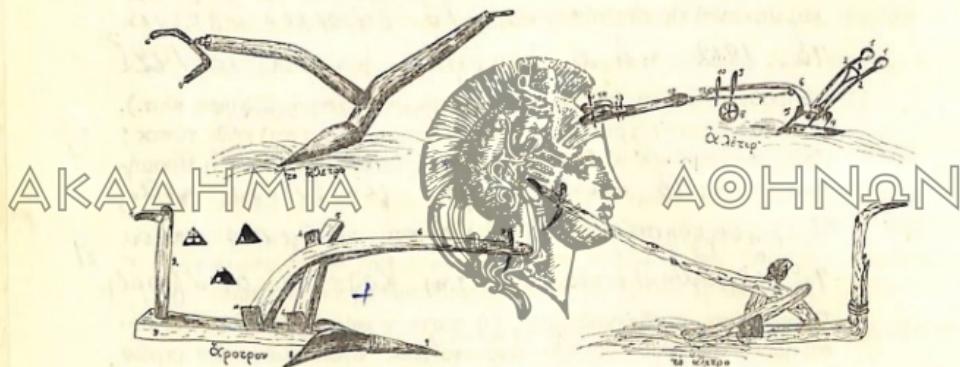
Παραθέσατε σχεδιαγράφημα (ἢ φωτογραφίαν) ἑκάστου τύπου
σιδηροῦ ἀρότρου μὲν τὰς ἀντιστοίχους ὀνομασίας τῶν μερῶν
αὐτοῦ, ὡς τοῦ κατωτέρω παρατιθεμένου. *Τό. Εί κεν γέμισεν.*

1. <i>Τό. ΕΙ. Χρ. Α.Ν. Ηλ. Επιτρ.</i>	10.....
2.....	5.....
3.....	6.....
	9.....

- 2) Τρακτέρ (ἀπὸ πότε εἶναι ἐν χρήσει;) ..... *1925* .....
- 3) Μηχανὴ θερισμοῦ ..... *Οικ. δέσμοις* .....

- 4) Μηχανή δεσμάτως τῶν σταχύων (δεματιῶν) ... Οδόπλοξ...
 5) Μηχανή ὀλωνισμοῦ ..... 1953.
 στ'. 1) Τὸ ξύλινον ἄροτρον. Ποῖος κατεσκεύαζε (ἢ κατασκευάζει) τὸ παλαιὸν ξύλινον ἄροτρον .....
Χ. Ιαστός... Γ. Εωρ. φ. Ιαστέρ. τύρ. ζε. Ζ...
φ. Ο. Τ. Ρ. οὐ. Ι. Ω. +
 .....
 2) Ποία ἦτο ἡ μορφὴ τοῦ παλαιοῦ ξυλίνου ἄροτρου εἰς τὸν τόπον σας καὶ ποία εἶναι σήμερον. Ποιεῖ διαφορὰί οὐπῆρχον (ἢ οὐπάρχουν) εἰς τὸ χρησιμοποιούμενον ἄροτρον εἰς τὸν τόπον σας ἀπὸ τὰ εἰκονιζόμενα ἐνταῦθα;

- 3) Ἰχνογραφήσατε τὸ ξύλινον ἄροτρον⁽¹⁾ καὶ τὸν ζυγὸν ὡς ἀπαντᾶται εἰς τὸν τόπον σας καὶ παραθέσατε τὰ ἀντιστοιχοῦντα εἰς τοὺς ἀριθμοὺς ἐν χρήσει ὀνόματα τῶν διαφόρων μερῶν καὶ τῶν ἔξαρτημάτων αὐτοῦ.
1. ...Τό. Ξύλινεν. 6. ἄροτρον. γρ. ιαστό. Αμβαιον. γιέ. ιε. Σιφ-
  2. ...ν. Ιαστόν. ον. ιαστ. οικειούσινον. διάρ. Εταφρού. ι. +.
  3. ..... 8. ..... 13. .....
  4. ..... 9. ..... 14. .....
  5. ..... 10. ..... 15. .....

⁽¹⁾ Εάν εἶναι δυνατόν ἀποστέλλατε καὶ φωτογραφίαν.

(Ἐάν οὐπάρχουν διαφοραί, δύνασθε νὰ μεταβάλετε τὴν ἀνωτέρω ἀρίθμησιν).

- 4) Τὸ ὄντος. Τὸ ὄντος τοῦ ξυλίνου ἀρότρου ἥτο (ἢ εἶναι) μᾶς μορφῆς διὰ τὴν ἀροτρίασιν ὅλων τῶν εἰδῶν τῶν χωραφιῶν; δηλ. τῶν χωματερῶν (λιβάδια, κῆποι) καὶ τῶν πετρώδῶν. — Ἡ χνογραφήσαστε ἡ φωτογραφήσαστε τὸ ἐν χρήσει ὄντος (ἢ τὰ ἐν χρήσει, ἔαν εἴναι διαφόρων τύπων) καὶ σημειώσαστε τὴν χρῆσιν ἑκάστου.

.ΔΙ? Κλα... τ.δ. Ε.δ.μ. πιστόν... Χρ.ρ.ών... ?Ε.χ.ρ.ν.ε.μ.ο.α.
Π.ο.ι.σ.γ.ο.... τ.δ... α.θ.ν.δ... Ν.ν./.....

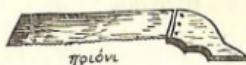
- 5) Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς σπάθης τοῦ ἀρότρου; .
ἥτο... ὁρθογυνίου... παραστλινοχρυσών...

- 6) Ἡτο (ἢ εἶναι) κατεσκευασμένη ἐκ ξύλου ἡ σιδήρου; .
Α.γ. Ε.λ.α.χ.ρ.ο.ν

- 7) Ἐργαλεία διὰ τὴν κατασκευὴν καὶ ἐπιδιόρθωσιν τοῦ ἀρότρου (π.χ. σκεπάρνι, πριόνι, ἀρίδι, ὀρνάρι, ξυλοφάτι κλπ.).....

.Ε.φ.π.ά.ρ.ν.ι., Π.ρ.ι.σ.ν.ι., Α.ρ.έ.δ.ι., Ν.υ.λ.ο.φ.ά.τ.ι., Ε.φ.χ.ρ.ε.λ.ο..

ρυνὶ ἢ ξυλοφάτι (ἀρνάρι)

- 8) α) Διά τὸν ἄροτον (ζευγάρισμα, ὅργωμα) ποῖα ζῆσα ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) : βόες ἢ ἄλλο ζῆσον, δηλ. ἵππος, ἥμιονος, ὅνος.....*β. δεξ.*
- β) Ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) διὰ τὸ ὅργωμα δύο ζῆσα ἢ ἕν ;.....*δ. νο.*
- 9) Διὰ τὸ ζευγάρισμα μὲ δύο ζῆσα ἥτο (ἢ εἶναι) ἀναγκαῖος ὁ ζυγός ;
.....*Α. Η.*

Σχεδιάσσατε τὴν μορφὴν τοῦ παλαιοτέρου καὶ τοῦ σημερινοῦ ζυγοῦ (ἢ φωτογραφήσατε σύτὸν) καὶ διομάσσατε τὰ διάφορα μέρη καὶ ἔξαρτήματα αὐτοῦ. (π.χ. λουριά, λοῦρα, ζεῦλες, πιζεύλια κλπ.). *Αι.τ. γι. το. δι.δ. η.ρ. ε.π.ν. τ.ε.χ.ρ.ω.ν. γ.α.ρ.ω.ν. ι.τ.ζ.ο.*

δ. Α/ τ.γ.τ.ο. δι.κ. δι. η. μ. λ.ι.ν. ο. δ. Β/

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

- 10) Σχεδιάσσατε ιδιαιτέρως τὴν μορφὴν τῶν ζευλῶν τοῦ ζυγοῦ εἰς τὸν τόπον σας. ....*Α. γεν. γι.α. ξε.ρ.ε.ν.. ε.μ.*

.....*τε. λ.υ.ρ.ν.. ζ.μ.ν.ε.λ.. ή.δ.ε.γ.λ.γ.γ.γ.γ.γ.*

- 11) Πῶς λέγεται εἰς τὸν τόπον σας ὁ κρίκος ἐκ σιδήρου, ξύλου ἢ σχοινίου, ὁ ὀποῖος τοποθετεῖται εἰς τὸν ζυγὸν (πολλαχοῦ : λοῦρα, κουλλούρι), προσδένεται δὲ εἰς αὐτὸν τὸ ἄροτρον διὰ τὸ ὅργωμα ; (Σχεδιάστε αὐτόν).

Κ.α.ι.ς

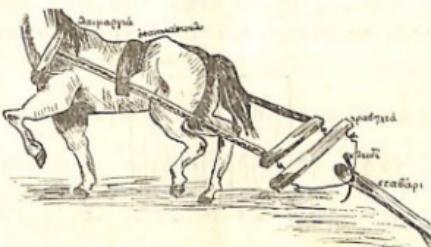
- 12) 'Απὸ πότε γίνεται τὸ ὅργωμα δι' ἐνὸς ζώου ; ..*Ο. ν.δ.ξ.π.ο.ι.ε.*

Πῶς γίνεται ἡ ζεῦξις του (τὸ ζέψιμον) εἰς τὸ ἄροτρον ; ..*δ.*

Περιγράψατε καὶ σχεδιάσσατε (ἢ φωτογραφήσατε) τὴν σκευήν, τὴν ὁποίαν φέρει τὸ ἄλογον ἢ ἄλλο ζῷον διὰ νὰ προσδεθῇ εἰς αὐτὴν τὸ ἄροτρον.....

.....

.....

ζ. Ἀροτρίασις (ὅργωμα) καὶ σπορά.

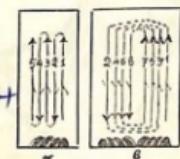
α) Ποῖος ὥργωνε παλαιότερον (ἢ σῆμερον); 1) ἄνδρας (ὁ ιδιοκτήτης τοῦ ἀγροῦ ἢ ἄλλος); 2) γυναικά 3) υπηρέτης. Σημειώσατε ποία η συνήθεια εἰς τὸν τόπον σας
ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΔΟΗΝΩΝ
ΑΠΑΧΥΤΕΣ... ἀλλ'. μδ... ζηλ... τελ... ολετετου... ο.ι... ἀ.δρεσ.

β) 1) Περιγράψατε λεπτομερῶς, πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον τῶν βοδιῶν (ἢ τοῦ βοδιοῦ, τοῦ ἀλόγου) εἰς τὸ ξύλινον ἄροτρον. (Παραθέσατε, εἰ δυνατόν, καὶ φωτογραφίαν). Πρω??. ο.ι.γρία.. d. επ. η.σ.
δε.. η.ε.κ.δ. ι.γ.ε.. η.ε.ι.θ. ι.η.η.. κ.ν.λ.η.γ.ι.θ.. μα.. μ.α.κ.α.λ.α.δ.μ.ο. ε.. έ.τ.ρ.ο
βού..

2) Πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον εἰς τὸ σιδηροῦν ἄροτρον.
Ο.πι.α.. μ.μ.. η.ι.σ.. ι.ό. ξ.ν.λ.ι.ν.ο.ν..

3) Πῶς κατευθύνει ὁ γεωργός τὰ ζευγμένα ζῷα (ἢ τὸ ζῷον) κατὰ τὸ ὅργωμα· μὲ σχοινί, τοῦ ὁποίου τὰ ἄκρα ἔχουν δεθῇ εἰς τὰ κέρατα τῶν ζῷων ἢ ἄλλως; (Περιγραφή καὶ σχεδίασμα ἢ φωτογραφία).
κ.ρ.ι.γ.ι.μ.ν.τ.η.. τ.α.. ζ.η.ρ.ό.. τ.θ.. η.ο.τ.α.. μ.α.λ.. ά.δ.μ.γ.ι.ν.ό.
α.λ.α.λ.. ε.ι.σ.. ζ.ά.ν.. Τ.μ.ρ.α..

- 4) Σχεδιάσσατε πώς έγίνετο παλαιότερον (έπιστης πώς γίνεται σήμερον) τὸ δργωμα. Ὁργώνεται τὸ χωράφι μὲ ἀνοιγομένας αὐλακας (αὐλακιές) κατ' εύθεῖαν γραμμήν, ὡς τὸ κατωτέρω σχεδιάγραμμα(α);
Ο.γ.ψ.ν.γ. . . α.α.τ.δ. . . π.ό. . . 6.χ.ε.δ.ι.α.γ.ρ.α.μ.μ.α. . . α. . . ε.π.έ.ξ.ε.ρ.α. . . Γ.ε.
Θ.ρ.χ.ώ.ν.ν.ν. . . π.έ.ν.ν.ν. . . φ.ι. . . π.ρ.χ.η.τ.ή.ρ. . .
 ἢ ὁργώνεται περιφερειακῶς ὡς εἰς τὸ σχεδιάγραμμα (β);
 ....

Σημειώσατε μὲ τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ, ποῖον ἐκ τῶν δργωμάτων τούτων (α, β) εἶναι ἐν χρήσει εἰς τὸν τόπον σας. Ἐὰν ὑπάρχῃ ἄλλος τις τρόπος δργώματος σχεδιάσσατε καὶ περιγράψατε αὐτόν.

- 5) Ἡ σπορὰ καὶ τὸ δργωμα τοῦ αγροῦ ἔγίνετο (ἢ γίνεται ἀκόμη) εἰς λωρίδας (θηλ. σπορές τι σπόριες, ντάμιες, βιαστείς, μεσοράδες κ.λ.π.);
Σ.π.ρ.ι.ε.ς.

Πῶς ἔχωρίζετο ἡ λωρίς (ἢ σποριά); μὲ αὐλακιάν;
Η.ε... λ.ν.λ.κ.ν.ι.κ.ν.

- 6) Ποῦ ὑπάρχει ἡ συνήθεια νὰ γίνεται ἡ σπορὰ τοῦ σίτου καὶ ἄλλων δημητριακῶν μόνον μὲ σκαπάνην, δηλ. νὰ μὴ χρησιμοποιῆται ἄροτρον; *Ο.χ.ι.*

- 7) Ποῖοι τρόποι ἢ εἶδη δργώματος (ἀροτριάσεως) ἥσαν ἐν' χρήσει παλαιότερον (ἢ σήμερον). Δηλ. ἡ διάνοιξις τῶν αὐλάκων μὲ τὸ ὑνί: καθέτως, πλαγίως, βαθιά κλπ.
Κ.ρ.δ.τ.τ.ω.ς.

Εις ποια δργώματα (σποράς) γίνεται χρήσις τῶν τρόπων τούτων
ἢ ἄλλων. . .

γ) Ἀροτριάσεις (δργώματα) τοῦ ἀγροῦ πρὸ τῆς σπορᾶς :

- 1) Διὰ τὴν σποράν δημητριακῶν. Πόσα δργώματα ἔγίνοντο (ἢ
γίνονται) καὶ πότε, δηλ. κατὰ ποίαν χρονικήν περίοδον. Πῶς λέ-
γονται (δνοματολογία) τὰ δργώματα αὐτά π.χ. καλλουργιά,
διβόλισμα, γύρισμα κλπ. ....

Δ.ν.ο.. Ὁργ.μετ.α.. πλ.λα.ι.ό.τ.ερ.ον., επ.μ.ιρ.ον. δ.ε.ε.ν.

.Τ.ό.. π.ρ.ῳ.ρ.ο.ν.. τ.η.κ.λ.ε.τ.ο.. π.ρ.ῳ.ρ.ο.ν.. , κά.. δ.ε.ν.τ.ε.ρ.ο.ν.
.δ.ε.ν.τ.ε.ρ.ο.ν.. μ.ε.λ.. Τ.ό.. τ.ρ.ι.ε.ν.. ἡ.τ.ο.. τ.η.μ.. ε.π.ε.ρ.ά. ....

- 2) Διὰ τὸ φύτευμα κηπευτικῶν. (Ἀπαντήσατε ὅμοιως, ὡς ἀνωτέρω)

κ.η.ρ.ε.ν.τ.η.μ.ί.. δ.ε.ν.. τ.η.κ.λ.ε.τ.ε.ρ.ο.ν.. π.ε.τ.ή.. δ.ε.ρ.μ.. τ.ο..
α.π.ε.ν.τ.η.. τ.η.μ.. π.ρ.ῳ.ρ.ο.ν.. τ.η.μ.. β.ε.ρ.μ.ε.τ.. ε.ι.. μ.γ.ο.. π.ε.ν.μ..

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Ἐπὶ πόσα ἔτη δέον νὰ ἀφεθῇ σπαρτον τὸ χωράφι, δηλ. εἰς ἀγρα-
νάπαισιν, διὰ νὰ σπαρθῇ κατόπιν σιτάρι ἢ ἄλλο δημητριακόν....

ψ.ε.ν.. κ.τ.ο. ....

- 4) Πόσα δργώματα γίνονται διὰ κάθε είδος καλλιεργείας (σίτου, κρι-
θῆς, ἀραβισίτου, ψυχανθῶν, κηπευτικῶν εἰδῶν κλπ.) καὶ κατὰ,
ποίαν ἐποχήν; .. τ.ά.κ.ι.. δ.ε.ι.σ.σ. ω.ρ.γ.μ.ε.τ.α.. μ.ε.τ.. τ.ά.. δ.α.μ.ι.τ.ρ.ι.α.γ.α/

- 5) Ποια ἐργαλεῖα ἢ σκεύη χρησιμοποιοῦνται : α) κατὰ τὴν σποράν.
π.χ. τὸ δισάκι εἰς αὐτὸ περιέχεται ὁ σπόρος καὶ ἐξ αὐτοῦ λαμ-
βανόμενος διασκορπίζεται ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ; ..

Τ.α.γ.ά.ρ.ι.. ο.. π.ν.δ.η.η.. ἡ.τ.ο.. δ.ε.ρ.μ.ε.τ.ι.ν.θ.. μ.ά.ι.. ι.δ..
μ.ά.ρ.ω... { μ.λ.ι..ν.ν.. ....

- β) Μὲ ποια γεωργικά ἐργαλεῖα (ἢ τυχὸν ἄλλα μέσα): 1) καθαρί-
ζονται: τὸ ποδάρι, τὰ φτερά (παρούτια) κ.ἄ. καὶ τὸ ύνι κατὰ
τὴν ἀροτρίασιν (δργωμα, ἀλέτρισμα, κάμωμα κλπ.) ἀπὸ τὸ χῶ-

μα ἡ τὰ χόρτα, ριζίδια, τὰ ὄποια κολλῶνται εἰς αὐτά. Μὲ ἐλλειψοειδῆ σιδηρᾶν ράβδον, ἡ ὄποια ἔχει τοποθετηθῆναι εἰς τὸ ἐν ἄκρων τοῦ βουκέντρου ἥ μὲ ἄλλον τρόπον; .....

..Μ.τ. γέλασιφαει.δη... 61δμρᾶν..ρ.κ.δ.αν, παρεύτη-
θεῖσαν..θι..τι.. Ἄκρων.. τοῦ.. Βουκέντρου.. ἥ ...
ματιστέρω.. φίνονιζεται.....

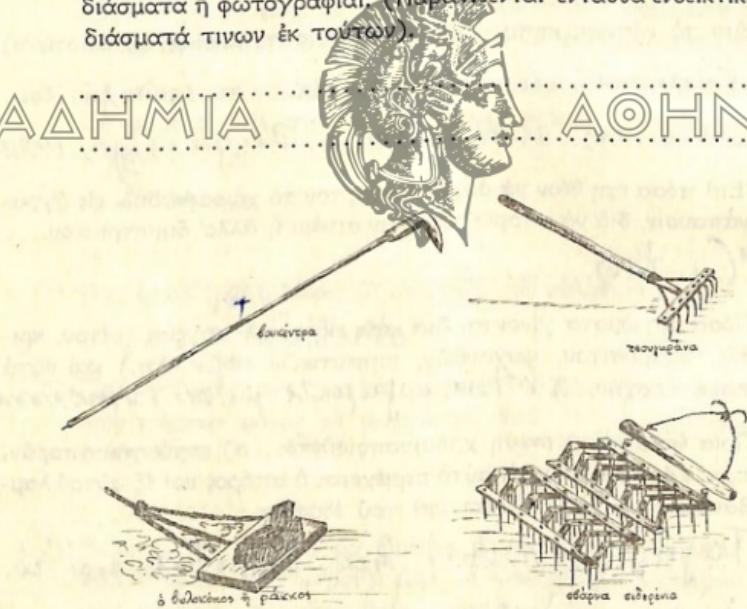
2) Γίνεται μετὰ τὸ δργωμα ισοπέδωσις τοῦ χωραφιοῦ (σβάρνισμα, διβόλισμα); .....

..Νδι.. γέξ.. 6dv.1δα..

3) Ἡ σκαφὴ μερῶν τοῦ ἀγροῦ ποὺ δὲν ἔχουν ὄργωμα (μὲ σκαλίδα, τσαπτὶ κ.ἄ.); Νὰ γίνῃ εἰς τὴν θέσιν τῶν ὡς ἄνω (1 - 3) ἑρωτημάτων περιγραφὴ ἑκάστου ἐν χρήσει ἐργαλείου καὶ νὰ παρατεθοῦν σχεδιάσματα ἥ φωτογραφίαι. (Παρατίθενται ἐνταῦθα ἐνδεικτικῶς σχεδιάσματά τινων ἐκ τούτων).

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

γ) Ἐργαλεῖα διὰ σκάψιμον καὶ σκάλισμα τοῦ ἀγροῦ ἥ τοῦ κήπου πιονιῶν π.χ. ὁ κασμάς, ἡ τσάπτα κ.ἄ. (Σημειώσατε τὸ δυνομα, τὴν χρῆσιν

έκάστου καὶ παραθέσατε ἵχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν) .....

.....
.....
.....
.....

- 6) Ποια πρόσωπα βιοηθοῦν τὸν ζευγολάτην (ἢ ζευγάν) εἰς τὸ ὅργωμα καὶ πᾶς καλοῦνται οἱ βιοθοὶ οὗτοι ώς καὶ αἱ ἔργασίαι ποὺ ἐκτελοῦν

.....
.....
.....

- 7) Ποια χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τὴν σποράν δσπρίων. Πῶς ἐγίνετο ἡ σπορά καὶ ἡ καλλιέργεια ἑκάστου εἴδους.

- 8) Ποια χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τροφάς τῶν ζώων π.χ. ρόβη, σανόν, τριφύλλι κ.ἄ.

.....
.....

- 9) Πῶς ἐγίνετο πρὸ τοῦ 1920 (ἢ σήμερον) ἡ καλλιέργεια τῶν γεωμήλων ἐστέρνοντο ἢ ἐφυτεύοντο εἰς αὐλάκια ἢ πρασίες (βραγγίες) καὶ ἄλλως.

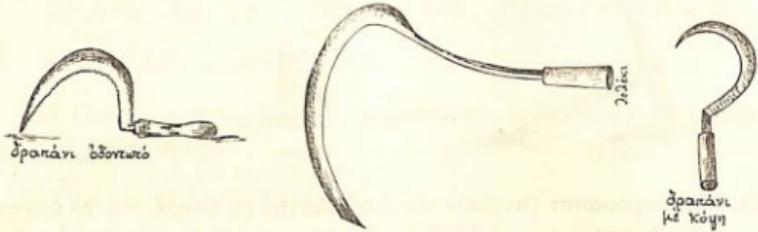
.....
.....

B. ΘΕΡΙΣΜΟΣ

a. Ἔργαλεῖα θερισμοῦ.

- 1) Μὲ ποῖον ἔργαλεῖον ἔθερίζοντο παλαιότερον τὰ δημητριακά. (Παραθέσατε τὸ ὄνομα καὶ ἵχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ)

π.χ. μὲ τὸ δρεπάνι, τὸ μαχαίρι κλπ.) .....
 Η.Π.Τ.δ. εἰκον. Γόγ.εν. δρεπ.άν. θέσην. περιφ. ....
 τὸ λελέμι, πατ. ἀν. βοηθήσινδι... παλικαρίδιν.

Ἐάν ήσαν (ἢ εἶναι ἀκόμη ἐν χρήσει) διαφόρων εἰδῶν δρεπάνια ἢ
 ἄλλα μέσα θερισμοῦ, παρακαλοῦμεν νὰ τὰ περιγράψετε· ἐπίσης νὰ
 σχεδιάσετε τὰ ἔργαλεῖα ἢ μᾶς τὰ φωτογραφήσετε.. Θ.Σ!.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΟΗΝΩΝ

- 2) Μὲ δρέπανα ἢ μὲ ποῖα ἄλλα ἔργαλεῖα (π.χ. κόσσες) ἐθερίζοντο
 (ἢ θερίζονται) τὰ χόρτα (π.χ. τὸ τριφύλλι κλπ.) διάγραφήν τῶν
 ζώων· (βλ. παράδειγμα εἰς τὴν κατωτέρω εἰκόνα). Η.Ε. περ. 6685

- 3) Ἡ λεπτής (δηλ. ἡ κόψη) τοῦ δρεπανιοῦ ἢ ἄλλου θεριστικοῦ ἔργα-
 λείου ἦτο ὁμαλή ἢ ὁδοντωτή; (Σχεδιάσσατε αὐτήν).
 Εἰς. τὸ λελέμι, ἢ τὸ οἴκαδη, εἰς. τὸ δραπάνι,
 θέσην. περιφ. ....

- 4) Πῶς ἦτο κατεσκευασμένη ἡ χειρολαβή του· (σχεδιάσσατε ἡ φωτο-
 γραφήσατε αὐτήν). Ο σιδηροῦς σκελετὸς πῶς ἐλέγετο;
 Τ.Η.Ζ. Σ.Ι.Δ.Ι.Μ. Ζ.Ο. 6.1.Φ.Μ.Ρ.Δ. 6.4.τ.λεγ.θ. δ.Σ. ....
 Εἰς.τὸ. ιδεικότερον.... περιφ. ....

- 5) Ποίος κατεσκεύαζεν αύτά τὰ θεριστικὰ ἔργαλεῖα· (π.χ. τὰ δρεπάνια κ.ἄ.) .....
 Λιδηράδει... Κογάνις.....
- 6) Ἡτο παλαιότερον (ἢ εἶναι ἀκόμη) ἐν χρήσει καὶ ὁ θερισμὸς μὲ τὰς χεῖρας, δῆλο. δι' ἐκριζώσεως καὶ ὅχι διὰ κοπῆς τῶν δημητριακῶν ἢ δόσπριών (π.χ. τῆς κριθῆς, τῶν ρεβιθιῶν) ἢ τροφῶν τῶν ζῷων (τῆς ρόβης κλπ.) .....

ΟΧΙ.

β.' Θερισμὸς τῶν δημητριακῶν.

- 1) Εἰς ποῖον ὑψος ἀπὸ τοῦ ἐδάφους ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) μὲ τὸ δρεπάνι ἢ ἄλλο κοπτερὸν μέσον ὁ σῖτος, ἡ κριθή, ἡ βρώμη, ἡ σίκαλις κλπ. ....
 Οἱ πλέοντες... οὐδηδὲ... πον. Κρύστας.....
- 2) Οἱ στάχυες ποὺ ἔμεναν (ἢ μένουν) εἰς τὸ χωράφι μαζὶ μὲ τὴν ρίζαν μετὰ τὸν θερισμὸν πῶς ἐλέγοντο (ἢ πῶς λέγονται). ....

ΑΚΑΔΗΜΑΙΑ..... ΑΘΗΝΩΝ

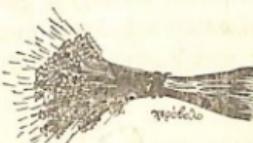
- 3) Ποῦ ἀκολουθοῦν τοὺς θεριστὰς ἀλλαπόρσωπα (γυναῖκες ἢ παιδιά), τὰ ὅποια παραλαμβάνουν ἀπ' αὐτῶν τὰ δράγματα (δραξιές, πιάσματα, χεριές, χερόβιολα) τῶν σταχύων καὶ τὰ τακτοποιοῦν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Μήπως οἱ ἴδιοι οἱ θερισταὶ ἀποθέτουν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τὰ δράγματα ; ....
 Οἱ γένοι... οἱ μέτρα. ....

- 4) Πῶς τοποθετοῦνται τὰ δράγματα (οἱ χεριές) ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Πολλὰ ὁμοῦ ; Πόσα; Μήπως τοποθετεῖται ἕκαστον δράγμα (πιάσμα τῆς χειρὸς) χωριστά ; "Οπου τοποθετοῦνται πολλὰ μαζὶ, αἱ κεφαλαὶ τῶν σταχύων εύρισκονται πρὸς τὴν αὐτὴν κατεύθυνσιν ἢ διασταυρώνονται. (Περιγράψατε λεπτομερῶς) .....

Πολλά... δράγματα. Πολλά... μέχρι... τέλος... πάντα... σταχύων... πρό... τού...
 μαζὶ... αἱ... πιάσματα... πάντα... σταχύων... πρό... τού...
 αὖτις... πατέν. Θυντιν.....

5) Πῶς λέγονται τὰ τοποθετούμενα μαζὶ δράγματα ; Πολλαχοῦ κα-
λοῦνται ἀγκαλιές . ....

.....*εὐκαλόντων πονρόντων* .....

γ. Οἱ θερισταί.

1) Ποῖοι θερίζουν : ἄνδρες καὶ γυναῖκες ; "Υπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν)
θερισταί, οἱ ὅποιοι ἥρχοντο ὡς ἐπαγγελματίαι δι' αὐτὸν τὸν
σκοπὸν ἀπὸ ὕλλον τόπον καὶ ποιον ; .....

Ἄνδρες... γυναῖκες... φέροντες... τελείων... τελείων... οὐκέτι... οὐκέτι... τελείων... τελείων... τελείων... τελείων...

2) Πῶς ἡμείβοντο οὗτοι μὲν ἡμερομίσθιον (μεροκάματο) ἢ κατ'
ἀποκοπῶν (ξεκοπῆς). Ποία τέτοιο τὸ θεριστήριον εἰς χρῆμα τῇ εἰς
εἶδος ; Τοῦ ἡμερομίσθιον τέτοιο μετὰ παροχῆς φαγητοῦ ἢ ἀνεύ
φαγητοῦ ; (Παραθέσατε μὲν τὰς πληροφορίας καὶ τὴν σχετικὴν
εἰς τὸν τόπον σας ἀνομαστολογίαν) .....

*Ἄνθρωποι... οὐκέτι... εἴτε... χρῆμα... μετά... πα-
ραχῆμα... οὐκέτι... μετά...*

3) Οἱ ἄνδρες ἢ αἱ γυναῖκες ἔφερόν τι εἰς τὰς χεῖρας πρὸς προφύ-
λαξιν, ιδίᾳ τῆς ἀριστερᾶς, κατὰ τὸν θερισμόν ; 'Ἐπίσης κατὰ
τὴν ἔναρξιν τῆς ἔργασίας τὴν πρώτην ἡμέραν περιεβάλ-
λοντό τι εἰς τὴν μέσην τοῦ σώματος διὰ νὰ μὴ αἰσθάνωνται
κόπωσιν (δηλ. νὰ μὴ πονῇ ἢ μέση των) ; .....

*Εἰς... τὴν... ἀριστερὴν... χεῖρα... ἐγέρουν... πλεύση-
ρισμόν... κατέρι... μὲν... πεντίτην... μέρη... πλεύσην... εἰς... τὴν...
εργασίαν... παρατελέσανταν... μετέγενναν... εἰς... τὴν...
μέσην... παρατελέσανταν... μετέγενναν... εἰς... τὴν...*

- 4) Ἐδίδετο (ἢ δίδεται) προσοχὴ ὡς πρὸς τὴν ἡμέραν τῆς ἑβδομάδος ἢ τοῦ μηνὸς καθ' ἣν πρέπει νὰ ἀρχίσῃ ὁ θερισμός ; .....

Ndī... Ἐπρ. επο. εὐ. ἡ. το. ἡ. Δεντέρα. ἡ.

Π.έ. μπ. εγ. .....

- 5) Ἐτραγουδοῦσαν (ἢ τραγουδοῦν) κατὰ τὸν θερισμὸν σχετικὰ τραγούδια ; Καταγράψατε αὐτά. .....

*Ndī... Τραγούδια.. τοῦ.. Θερισμού.. Ατέ.. δυντ-
μέθι.. η. Αγαλαγράγωγεν.. τραγούδια.. λέγω.. φέ. η. γερεγερό-
έται.. εἰς. την.. Γλωσσική.. έκ. την.. Σλαβική.. γλώσσα*

- 6) Ποῦ τὴν τελευταίαν ἡμέραν τοῦ θερισμοῦ, προτοῦ τελειώσουν, ἀφήνουν εἰς τὸ χωράφι ἓνα μέρος αὐτοῦ ἀθέριστον. Τί κάμνουν τοὺς στάχυς ποὺ μένουν ἀθέριστοι ; (Εἰς τινας τόπους θερίζουν τὸ μέρος αὐτὸ σταυρεῖδης καὶ μὲ τοὺς ἀποκοπέντας στάχυς πλέκουν σταυρὸν ἢ ψαλίαν, τὴν δποίαν τοποθετοῦν εἰς τὸ είκονοστάσι κλπ.).

Περιγράψατε λεπτομερῶς ὅπου γίπαρχει σχετικὸν ἢ ἄλλο τι

*εθιμούν.. λαϊκή.. θρησκευτική.. επιτροπή.. οικογένεια..
εκκινήσ. ε. ταύρου.. Διοί. την.. εντάξειν.. τούτων..*

*Πλέκουν.. σταύρον.. τον. επετον.. τοποθετούν.. εἰς.. το.
ει. κρον. ορετ. στο.. φέ. κρι.. την.. ν. ξ. το.. γε. ο. δ. ε. δ. σ..* .....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

- δ.) Τὸ δέσιμον (δεμάτιασμα) τῶν σταχύων.
- 1) Πότε ἔγινετο τὸ δεμάτιασμα, ἢτοι τὸ δέσιμον, τῶν θερισμένων σταχύων. Ποίαν ἡμέραν ; 'Αμέσως μετὰ τὸν θερισμόν ; Τὸ ἐσπέρας ἢ μήτηρας ἐπρέπει νὰ μείνουν οἱ στάχυες εἰς τὸν ἥλιον πρὸς ξήρανσιν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; .....

Μετ. τ. ταύρ. Οτρ. Βιβλ. ἡγ. ε. δέ. την. Εδένεν.

ταύρ. Οτρ. Αχελ. Κρι. μ. ονει. έγ. θ. ε. ον. α. ε. Ετά. Χεδ.

*ηθ. εν. ή. γρατ.. θέρι. δρ. όνει. παρ. έψεν. μ. ονει. έδι. ί. άρα
έως στ. ζηρωδούν μεχτός.*

- 2) Πώς έγίνετο τὸ δεμάτιασμα ; Ποῖος ἔδενε τοὺς στάχυς καὶ ποῖος τοὺς μετέφερε καὶ τοὺς παρέδιδεν ὡς χεριές , ὥγκαλιές ; Πώς ἐδένοντο· μὲ κοινὰ σχοινία, μὲ σχοινία κατεσκευασμένα ἀπὸ βελονοειδεῖς θάμνους, π.χ. βροῦλα, σπάρτα κλπ. Κατά τὸ δέσιμον τῶν δεματιῶν μήπως ἔχρησιμοποιεῖτο καὶ ἑργαλεῖόν τι ; Περιγράψατε λεπτομερῶς τὴν ἔργασίαν ταύτην μετὰ παραθέσεως σχετικῶν σχεδιασμάτων ἢ φωτογραφιῶν.....

Α. η. π.δ. π.ε.ν. . ἐ.ξ.ε.ν.ε.ν. . τ.ρ.ε.δ.. . 6.7.δ.χ.ν.δ. . ν.αι. δ.δ.ν. ἔ.τ.ο. α.λ.λ.ο
Δ.η.δ.. τ.ρ.γ.. π.θ.. μ.ν.ν.α.ν. . ἐ.χ.δ.ρ.γ.. μ.ε.δ.γ.έ.ρ.ρ.ε. . μ.ε.ν.. τ.ρ.ε.
Δ.γ.γ.ν.α.ν.γ.. μ.αι.. . ἐ.δ.ι.η.τ.ν.. ἀ.ν.ρ.ο.ν.. μ.ε.. δ.ε.μ.α.χ.ε.γ.ά. . φ.λ.α.ν.
τ.ρ.. δ.ν.ρ.γ.έ.γ.ο.ν.. . γ.μ.. 6.7.δ.χ.λ.ν.ν.. . δ.ι.ν.α.λ.ε.ν.ο.ν. . Κ.ε.ρ.ο.
.τ.θ.. δ.ε.6.1.μ.ο.ν.. . δ.ε.ρ.ν.ε.μ.ο.λ.ε.τ.τ.ο.. . ἕ.ν.. μ.λ.μ.ρ.ο.. . δ.έ.λ.ο.ν..
ώ.6.6.ν.. μ.μ.ρ.ό.. . π.ό.6.2.1.ο.. . μ.δ.. . 7.δ.ι.τ.ι.ε.ρ.ε.ν.. . δ.ν.ρ.γ.α.. . τ.ρ..
ά.η.ο.τ.ο.. . δ.ν.. . μ.μ.γ.έ.γ.ο.ν.. .

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΘΗΝΩΝ

- 3) Τὸ δεμάτια μετὰ τὸ δέσιμον ἀφήνοντο εἰς τὴν ίδιαν θέσιν ἢ συνεκντρώνοντο εἰς ώρισμένον μέρος τοῦ θερισμένου ὥγρου ; Πόσα δεμάτια συνεκντρώνοντο ἐκεῖ καὶ πῶς ἐτοπιθετοῦντο;.....

Σ.ν.ν.ε.μ.τ.ν.ρ.ο.ν.ν.τ.ο.. . δ.ι.. . ἔ.δ.. . μ.ρ.1.6.γ.έ.ν.ο.ν.. . δ.δ.έ.ρ.τ...
.1.3.. . δ.τ.γ.δ.τ.ι.α.. . τ.α.π.ο.θ.ε.κ.ό.φ.ε.ν.α.. . 6.τ.α.σ.δ.ρ.ο.ε.ι..
.δ.ε.ε.δ.. μ.ε.ι.. τ.θ.. δ.έ.μ.ν.τ.ο.ν.. τ.ρ.ι.ο.ν.. ἄ.τ.. τ.ό.. μ.ε.ε.ρ.ο.. δ.ι.δ..
.κ.α!.. μ.η.. δ.ρ.έ.χ.μ.ν.τ.θ!. .

ε.' Συγκομιδὴ τῶν γεωμήλων.

- 1) Ἀπὸ πότε ἡρχισεν ἡ καλλιέργεια τῆς πατάτας εἰς τὸν τόπον σας ;   1912

Πότε γίνεται ή σπορά ή τό φύτευμα αύτης.....

...ΚΑΤ.δ...γενν.ν.σ..Απολ.λισ.ν...δι.δ..θ.θ.ρ.ξ. ....

- 2) Πώς έγίνετο (ή γίνεται) ή έξαγωγή (βγάλσιμο) τῶν γεωμήλων ἀπό τὸ χωράφι; Μὲ σκαπάνην, μὲ ἄροτρον η μὲ ἄλλον τρόπον. Περιγράψατε τὸ σχῆμα τῆς σκαπάνης, τοῦ ἀρότρου κλπ. παραθέτοντες καὶ σχετικὸν σχέδιον σύντονον η φωτογραφίαν.

...Μ.δ..6.4.α.π.δ.ν.ν.ν. .... Η.γ.ε.δ..θ.θ.ρ.ρ.ν. ....

στ.' Συγκομιδὴ τοῦ σανοῦ.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΛΑΡΗΝΩΝ

1) Ἐσυνηθίζετο παλαιότερον η διατροφὴ τῶν ζωῶν κατὰ τὸν χειμῶνα μὲ διπρὸν χόρτα (π.χ. σαῦν, τοιφύλλι, βίκον); Εάν ναι, περιγράψατε πῶς έγίνετο η καλλιέργειά του, ἔπειτα η κοπή, η ξήρανσις καὶ η φυλαξίς αὐτοῦ.....

...Ν.Α.Ι. Ε.Η. Α.Λ.Δ.Ι.Ε.ρ.γ.η.δ..ω.ν. .... ι.ε.ν.ν.ι.ε.τ.κ.λ.ο. .... ε.δ. .... ο.ν. ....
δ.Μ.λ.ν..ν.ι.σ.π.η.ν..δ.ι.δ..ι.θ. .... ι.θ.ε.ε.σ.δ..θ.λ.ρ.θ.μ.τ.ν.ν.ν. .... π.ρ.ο.
ξ.η.ρ.κ.κ.ν.ν. .... θ.δ. .... ι.ά.ν. .... Α.γ.ε.ρ. .... Α.ε. .... Υ.μ.ο. .... ο.λ.θ.η. .... Α.κ.ε.ν.γ. .... ζ.ο. ....
τ.ο. .... ε.δ. .... ζ.θ. .... θ.χ.θ. .... ε.ν. .... π.ρ.ο. .... θ.γ. .... θ.γ.λ.α.ξ.ι.ν. ....

- 2) Πότε ἔθερίζετο ὁ σανὸς καὶ μὲ ποιὸν ἐργαλεῖον (δρέπανον, κόσσαν κ.ἄ.). Η.Θ.Ε.ρ.ι.γ. .... ι.ο. .... ι.ε.ν. .... θ.μ.λ.ι.ο.ν. .... π.ε.ρ. .... π.ε.θ. .... ι.ε.θ. .... θ.θ. ....

(Παραθέσατε καὶ σχεδιάσματα η φωτογραφίας).....

- 3) Ζήρανσις τοῦ χόρτου καὶ δέσιμον. Ποια ἐργαλεῖα ἔχρησιμο-ποιούντο; (Παραθέσατε μετὰ τῆς περιγραφῆς καὶ τὴν σχετικὴν τοπικὴν λαϊκὴν δνοματολογίαν, ώς καὶ σχεδιάσματα καὶ

φωτογραφίας) . Μέ.. Γ. ι. η. μ. π. π. τ. α. ν. ρ. γ. σ. ο. π. π. ....
μ. α. π. .. ζ. δ. έ. ν. ε. ν. π. .... γ. έ. .. δ. έ. γ. π. π. .... ? ζ. γ. . Β. λ. ι. Ε. γ. π. ....
. Σ. Ι. Κ. Δ. λ. Ε. π. S, .. δ. έ. μ. φ. ι. γ. Α. ....

Γ' ΑΛΩΝΙΣΜΟΣ

- α.' 1) Μεταφορὰ τῶν δηματιῶν πρὸς ὄλωνισμόν. Συνεκεντρώνοντο πρὸς τοῦτο ἐπὶ τόπου. εἰς τὸ χωράφι ἡ μετεφέροντο εἰς ἄλλην θέσιν, π.χ. εἰς τὸ ὄλώνι, εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ σπιτιοῦ κτλ. ....

. Η. Λ. Τ. Ε. Γ. Έ. Ρ. Ο. Υ. Ζ. .. ε. ί. ζ. .. τ. ο. .. ά. Λ. Α. Ζ. .. π. Ρ. Θ. .. Φ. Λ. Ζ. ....
. Ν. Ι. Ζ. Υ. Ζ. Ζ. .. Ζ. Ε. Τ. Ζ. Ζ. Ζ. Ζ. Ζ. Ζ. Ζ. .... Ε. Ζ. Κ. Υ. Ρ. Ζ. Ζ. Ζ. ....
. Α. Ζ. .. ε. Ζ. .. Ζ. Ζ. .. Ζ. Ζ. Ζ. Ζ. .. Ζ. Ζ. Ζ. .. Ζ. Ζ. .. Ζ. Ζ. .... Ζ. Ζ. .... Ζ. Ζ. ....
. Ζ. Ζ. .. Ζ. Ζ. .... Ζ. Ζ. .... Ζ. Ζ. ....

- 2) Πῶς καλεῖται ὁ χῶρος ὅπου τοποθετοῦνται τὰ πρὸς ὄλωνισμὸν δημάτια. Εἰς τινας τόπους λέγεται: θεμωνοστάσι, θεμωνιά, θεμωνιάστρα, κλπ. Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς σωρόν: "Υπῆρχεν καθωρισμένος τρόπος τοποθετήσεως" ....

. Θ. Ε. Ζ. Ζ. Ζ. Ζ. Ζ. Ζ. .. Ζ. Ζ. Ζ. Ζ. Ζ. Ζ. .. Ζ. Ζ. Ζ. Ζ. Ζ. Ζ. .. Ζ. Ζ. Ζ. Ζ. Ζ. Ζ. ....
. Ζ. Ζ. .. Ζ. Ζ. ....
. Ζ. Ζ. .. Ζ. Ζ. ....

- 3) "Υπῆρχεν ἀνέκαθεν εἰς τὸν τόπον σας ὄλώνι διὰ τὸν ὄλωνισμὸν τῶν δημητριακῶν; Μήπως ἐγίνετο παλαιότερον ὁ χωρισμὸς τοῦ καρποῦ (τοῦ γεννήματος) ἀπὸ τὰ ἄχυρα εἰς ἄλλον χῶρον, δηλ. ὅχι εἰς τὸ ὄλώνι; ....

. Ν. Ζ. .. Ζ. Ζ. Ζ. Ζ. ....
. Ζ. Ζ. Ζ. Ζ. .. Ζ. Ζ. Ζ. Ζ. ....
. ....

- 4) Ποῦ κατεσκευάζετο (ἢ κατασκευάζεται) τὸ ὄλώνι. "Εντὸς τοῦ συνοικισμοῦ, εἰς τὴν αὐλὴν τῆς οἰκίας ἡ ἔξω τοῦ χωρίου; Εἰς ποίαν θέσιν; ....

. .... Ζ. Ζ. Ζ. Ζ. .. Ζ. Ζ. ....
. .... Ζ. Ζ. .. Ζ. Ζ. ....
. .... Ζ. Ζ. .. Ζ. Ζ. ....

- 5) Τὸ ὄλωνι ἀνήκει εἰς μίαν μόνον οἰκογένειαν ἢ εἰς περισσοτέρας ; ἐὰν ταῦτο ἀνήκῃ εἰς πολλάς οἰκογενείας, πῶς γίνεται ἡ χρῆσις του, δηλ. μὲ ποίαν σειρὰν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; . . . . .

Ἐλεύθερος... ὁμοίως... Εἰχε... ωδὴ... Σάδενι... ηγε-

- 6) Ἀπὸ πότε ἅρχεται τὸ ὄλωνισμα καὶ πότε λήγει ; . . . . .

Ἄρο... ή οὐδὲν. λιμεν... φέρεται... η οὐρανού. η γένεσις

- 7) Εἶδη ὄλωνιῶν (ἀναλόγως τῆς κατασκευῆς των)· π.χ. χωματάλωνο (μὲ δάπεδον ἐκ χώματος)· πετράλωνο (μὲ δάπεδον ἐστρωμένον μὲ πλάκες).

(Περιγράψατε τὴν κατασκευὴν ἑκάστου καὶ παραθέσατε σχέδιασμα ἡ φωτογραφίαν αὐτοῦ)

Χωματάλωνο...

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 8) Πῶς ἐπισκευάζεται τὸ ὄλωνι ἔκαστον ἔτος πρὸ τῆς ἐναρξεως του ὄλωνισμοῦ· (π.χ. τοῦ χωματάλωνου : καθαρισμὸς αὐτοῦ καὶ ἐπάλειψις τοῦ δαπέδου καὶ τοῦ γύρω τοιχώματος, ὅπου ὑπάρχει, μὲ πηλὸν ἐκ χώματος ἡ συνήθεια διὰ μείγματος κόπρου βιῶν καὶ ἀχύρων). Μελ. παντρικον.. αὐταῖς.. μεν... δι?.. εγρα-

λεγεται.. ταῦθ. διηγέρον... δια. μετρήσεως.. λεβηφ. εν..

. επιτρ. πατρ. θεοφ. αντ.

- 9) Ἡ ὡς ἀνω προετοιμασία τοῦ ὄλωνιοῦ καὶ ἡ ἐναρξις τοῦ ὄλωνισμοῦ γίνεται ὀρισμένην ἡμέραν καὶ ὥραν ; . . . . .

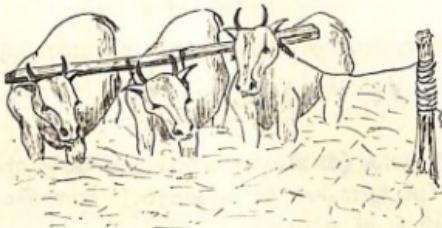
Νοστί.. Πρό.. ταῦθ. ἐπιθέτω.. ταῦθ. ἀλωνισμον.. ταῦθ..

Ὥρια δηλιγενεν. πατρίσια.. διατύπων.. πριερέων.. ἀρχα..

- 10) Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς τὸ ὄλωνι τῶν δεματιῶν, ὅπου ὑπάρχει ὄλωνόστυλος, ὡς καὶ τὸ ἄπλωμα τῶν σταχύων πρὸς ὄλω-

νισμόν ; Περιγράψατε τὸν τρόπον τοῦτον ἢ οἰονδήποτε ἄλλον.

Θ. 6.7.7. με.. καθ.. δι.χ.χυ.. πρ.φ.. τα.. φε.ε.χ. ε.ε.γ.
γ.η.ι.. μρι.θη.. δ.φ.. φε.. κα.η.. δι.χ.χε.. ε.ρ.φ..
τα.. ε.γ.ω.....

- 11) Πῶς γίνεται τὸ ἀλώνισμα τῶν σταχύων διὰ τῆς χρησιμοποιήσεως ζῷων (βοῶν, ἵππων κλπ.).

a) Ἀλώνισμα πρὸς ὀχυροποιησίᾳ τῶν σταχύων διὰ τῆς καταπατήσεως αὐτῶν ὑπὸ περιφερομένων ζῷων (βοῶν, ἵππων κλπ.).

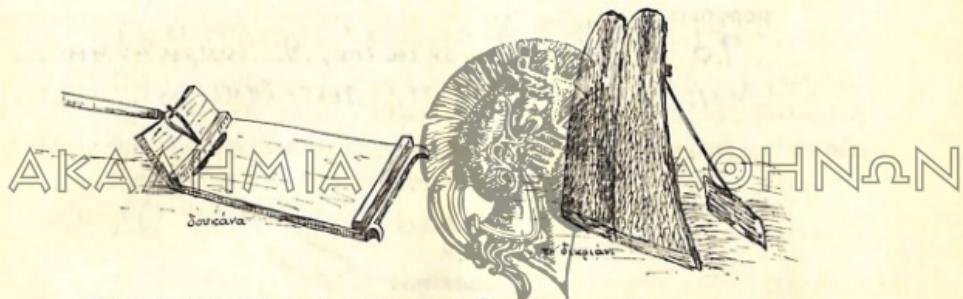
Πολλαχοῦ τοποθετεῖται πρὸς τοῦτο καθέτως εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀλωνιοῦ βύλινος στῦλος, ὥστε δύσκολον μέτρων (καλούμενος στηγερός, στρούλουρας, δουκάνη, βουκάνη κα.α.), ἀπὸ τοῦ διπάλιου ἔξαρτωνται σχοινία, ὡς εἰς τὸ αιωτέρω σχεδιαγράφημα, διὰ νὰ συγκρατοῦνται ἀπὸ τὸ ἔτερον ἄκρον τῶν τὰ ζῷα, ὥστε νὰ περιφέρωνται κυκλικῶς, «νὰ ἔρχωνται γῦρες», καὶ οὕτω νὰ κόβουν τὰ στάχυα.....

Θ. Σ. Καριβᾶ. Ειμονί. γ.ε.τ.γ. θυματέρω.

- β) Πῶς ζεύονται οἱ βόες, τὰ ἄλογα κλπ. διὰ τὸν τρόπον τοῦτον τοῦ ἀλωνισμοῦ. Πῶς συνδέεται τὸ σχοινὶ ἀπὸ τὸν κάθετον ἀλωνόστυλον μὲ τὰ ζῷα; (Εἴς τινας τόπους δένεται τὸ σχοινὶ εἰς θηλείς, οἵ διποῖαι περιβάλλουν τὸν λαιμὸν τῶν ζῷων. Εἰς ἄλλους τόπους εἰς τὸ ἀλώνισμα διὰ τοῦ τρόπου τοῦτον δέν υπάρχει στῦλος εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀλωνιοῦ. Τὰ ἀλωνίζοντα ζῷα περιφέρονται συνδεδέμένα εἰς σειρὰν διὰ σχοινίου, τὸ διποῖον σχηματίζει θηλείς περὶ τὸν λαιμὸν ἐκάστου ζῷου. Περιγράψατε δηπου ύπηρχεν (ἢ διατηρεῖται ἀκόμη) ἀλωνισμὸς κατὰ τὸν ἓνα ἢ τὸν ἄλλον τρόπον, παραθέτον-

τες καὶ σχετικὰς φωτογραφίας ἡ ἴχνογραφήματα). O.I. 8.45..
Ἐπι. αὐτ. ρωχέιατ. ἐγκριτ. Ι. γρα. Ο. έπιν. ποτ. εὑρίσ..
Συνιστ. ἀγό. σύ. μετέβ. τ. ηγέρη. Σ. δένδρο. δ. ι. κ. οκουλ. ί. ου
Ἄγρ. ιαλ. ιαλ.

- γ) Ποῦ ἀντὶ τοῦ ἀλωνισμοῦ διὰ τῶν ποδῶν χρησιμοποιεῖται καὶ μηχανικὸν ἀλωνιστικὸν μέσον· π. χ. χονδρὴ ἐπιμήκης σανις εἰς ἐν τεμάχιον ἡ δύο, προσαρμοζόμενα. Αὕτη ὠπλισμένη εἰς τὴν κάτω ἐπιφάνειαν διὰ κοπτερῶν μεταλλίνων ἔλασμάτων ἡ ἀποσχίδων σκληροῦ λίθου ἔχαρτᾶται ἐκ τοῦ ζυγοῦ ἔζευγμένων ζῷων, σύρεται δ' οὕτω κυκλικῶς ἐντὸς τοῦ ἀλωνίου ἐπὶ τῶν ἐστρωμένων σταχύων διὰ τὸν ἀλωνισμόν των.

Σημειώσατε, ἐὰν ἀπαντᾷς εἰς τὸν τόπον σας τὸ ἀλωνιστικὸν τοῦτο μηχάνημα ἡ ἄλλο τι, τὸ δνομα αὐτοῦ (π. χ. δουκάνα, δικριάνι, βωλόσυρος), περὶ τῆς κατασκευῆς του, τὸ σχῆμα καὶ τὰς συνήθεις διαστάσεις. Ἀπὸ ποῦ τὸ ἐπρομηθεύοντο παλαιότερον καὶ σήμερον. Ἐπίσης πῶς γίνεται ἡ χρῆσις του καὶ διὰ ποῖα δημητριακά. Ἡλωνίζοντο (ἡ ἀλωνίζονται) ὅλα τὰ δημητριακὰ μὲ ἀλωνιστικὸν μηχάνημα; Μήπως π.χ. ἡ κριθὴ καὶ τὰ δσπρια (κουκκιά, ρεβίθια κ.ἄ.) ἡλωνίζοντο διὰ τῶν ποδῶν ζῷων ζευγνυομένων καὶ περιφερομένων ἐπὶ τῶν σταχύων τούτων; . Ε.Χ.!

- δ) Άπο ποίαν ὠραν τῆς ἡμέρας ἀρχίζει ὁ ἀλωνισμός, κατὰ ποίαν δὲ διακόπτεται διὰ νὺξ ἐπαναληφθῆ τὴν ἐπομένην; .....

Α.η.δ. θύνατον... αἰδίου... φέκτη... τηλ... Λιν...
φε. φ. α. ραν.....

- 12) Ποία ἄλλα ἀλωνιστικὰ ἔργα αλεῖα εἶναι ἐν χρήσει; (Εἰς τίνας τόπους χρησιμοποιεῖται ἐπίμηκες δύλον, τὸ ὅποιον, καλούμενον διχάλι, δικούλι, δουκράνι κλπ., ἔχει τὸ ἄκρον ὀδοντωτὸν ὑπὸ τὴν κατωτέρω μορφῆν): .....

Τὸ διχάλι... ἡ δύλον... τοιναριν, το... τομρυφούνα...
μα! τὸ... δικράνι... τὸ... πεντεδικράνιο... .....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ..... ΑΘΗΝΩΝ

- 13) Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἀλωνισμοῦ ὁ γεωργός μὲ τὸ διχάλι ἢ τὸ δικράνι, ἔρχομενος γύρω εἰς τὸ ἀλώνι, ρίπτει ἐντὸς τοῦ κύκλου τὸν ὅποιον διαγράφουν τὰ ζῶα ἢ τὸ ἀλωνιστικὸν μηχάνημα τούς ἀκόπους στάχυς; .....

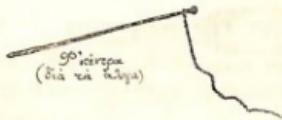
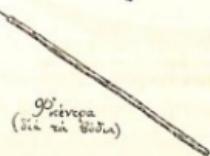
Α.Α.1.

- 14) "Ητο ἐν χρήσει εἰδικὴ ἀλωνόβεργα διὰ τὴν ὁδήγησιν καὶ τὸ κτύπημα τῶν ζώων; ("Ἐν Κρήτῃ λέγεται αὕτη βουκέντρι' ἀλλαχοῦ φ' κέντρα). Πόσον μῆκος εἶχε καὶ ποία ἡ κατασκευή της; (Σχεδιάσσατε τὴν ράβδον αὐτήν). (Βλέπε κατωτέρω εἰκόνα). .....

Η.το. θε.. κρήτ.ε.τ... το.. βουκέντρο... φιλονασ... φ.μ.
εἰς. το. πρό.ε.θιαν. μέρο. έγγ.ε.το. φιλονασ... φ.μ.λ.ε.ν.το. ....

- 15) Πώς λέγεται ή έργασία τοῦ ἀλωνίσματος ἐνὸς ἀπλώματος, δηλ. ἐνὸς στρώματος σταχύων ἐντὸς τοῦ ἀλωνιοῦ. (Ἐν Κρήτῃ καλεῖται δούλα). Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σίτου, κριθῆς, βρώμης κλπ. ἡλωνίζοντο καθ' ἡμέραν

.....Ε.υτκν.θά. Τεκαλεῖτο... ΕΤΡ.δ.615. ....Γιαδ. Αγι.ξρω.
.....δι! Ηλωνι.γ.ντο... γιαδ. ....67.ρ.δ615. ....

- 16) Πῶς λέγονται οἱ ἀλωνισθέντες στάχυες, προτοῦ λιχνισθοῦν διὰ νὰ ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα ἀπὸ τὸν καρπόν; (ἐν Κρήτῃ: μάλαμα)

.....Εμ. αλο.ν.ε.ω..... δρχ.

- 17) Ποιοι ἀλωνίζουν: δ ἵδιος ὁ γεωργὸς μὲ ίδικά του ζῷα ἢ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν ἀκόμη) εἰδικοὶ ἀλωνισταὶ (ἐν Αἰτωλίᾳ: βαλμάδες, δηλ. τσοπάνηδες, καλούμενοι ἀλωναραῖοι καὶ ἀγωγαλάτες), φί ὄπτοι
εἴχον βοστιαὶ τὰ αλογά καὶ ἀνελαμβάνον τὸν ἀλωνισμόν

.....Ο.γ.δ.1.ο... δ... γεωρ.γ.

- 18) Πλὴν τοῦ μέσου τούτου μὲ ζῷα καὶ μὲ ἀλωνιστικὸν ἔργαλεῖον ὑπῆρχον παλαιότερον εἰς χρῆσιν ἄλλα μέσα χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχυς· π.χ. τὸ κοπάνισμα αὐτῶν μὲ χονδρὸν ξύλον (τὸν κόπανον) ἢ μὲ ἄλλον τρόπον; (Βλ. κατωτέρω ἐν σελ. 26 εἰκόνα).

.....οχ!

- 19) 'Ο κόπανος οὗτος πῶς ἐλέγετο· ἐκ ποιού ξύλου κατεσκευάζετο πόσον μῆκος καὶ πάχος εἶχε καὶ ποιον τὸ σχῆμά του;

.....

- 20) Τὸ κοπάνισμα τῶν σταχύων ἐγίνετο εἰς τὸ ἀλώνι τῇ εἰς τὴν αὐλήν;
 Διὰ ποῖα δημητριακὰ ἐγίνετο (ἢ γίνεται) χρῆσις τοῦ κοπάνου
 (π.χ. φακῆς, ρεβιθιῶν κλπ.). *Αἱ..γάγη..χειροπέδεια..γέρο..μετα..αλη..νατ..τό..ρεβιθιδια.....*

‘Υπὸ πόσων καὶ ποίων προσώπων ἐγίνετο’ μόνον ὑπὸ τῶν μελῶν τῆς οἰκογενείας ἢ καὶ συγγενῶν; ‘Ανελάμβανον τὸ ἔργον τοῦτο ἄλλα πρόσωπα ἐπ’ ἀμοιβῇ; Πῶς ἐκαλοῦντο τὰ πρόσωπα αὐτά; Πῶς ἐγίνετο τὸ κοπάνισμα τοῦτο; διὰ τὰ δημητριακὰ μεγάλων παραγωγῶν; .....

Μόνον..ὑπό..των..μελών..νῷ..αἴματινεις..ματ..μετα..μένει..το!..ρεβιθιδια.....

- 21) Ποῦ ἐτοποθετοῦντο (έξηπλοῦντο) οἱ στάχυες διὰ τὸ κοπάνισμα.
 ‘Εγίνετο τοῦτο ἀπ’ εὐθείας ἐπὶ τοῦ ἔδαφους ἢ ἐπὶ ξύλου; Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σταχύων ἐκοπανίζουντο τὴν ἡμέραν;
 Τὸ κοπάνισμα ἀπέβλεπε μόνον εἰς τὸν χωρισμὸν τοῦ καρποῦ ἢ

καὶ εἰς τὴν ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων; (Περιγράψατε λεπτο-
μερῶς τὸν τρόπον τοῦτον χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχυς,
παραθέτοντες σχεδιαγραφήματα ἢ φωτογραφίας) .

- 22) Κατὰ τὸ ἀλώνισμα διὰ τῶν ζόων, ὡς ἐπίστης καὶ διὰ τοῦ κοπάνου,
ἔτραγουδοῦντο τραγούδια; Ἐάν ναί, ποῖα; *Nai*
Κατὰ τὸ κοπάνισμα μήπως ἐλέγοντο εἰδικὰ δίστιχα ἢ φράσεις διὰ τὸν
συντονισμὸν τοῦ ρυθμοῦ τῆς ἑργασίας;

Nai... Αἰτ. εἰδ. Πρότερον... ξεναγ. εργάτης. Αἴ γε. Εά. δι. Ν. οὐδέποτε. ν. φ. Υπόδειξης... φ. ετ. α.

- 23) Πότε τὸ πρῶτον ἔγινε χρῆσις ἀλωνιστικῆς μηχανῆς εἰς τὸν τόπον σας.
Ποῖος τὴν ἐπρομηθεύθη (πρόσωπον, συνεταιρισμὸς κλπ.). (Περιγρά-
ψατε τὸν τρόπον, λειτουργίας αὐτῆς) *Το... 19.5.3. Η. Ιο.*

ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΙ ΣΕΝΟΥΛΑΡΙΔΗΣ ΧΩΡΟΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΕΣ ΔΟΗΝΩΝ

β'. Λίχνισμα

- 1) Πῶς λέγονται οἱ ἀλωνισμένοι στάχυες, ἐτομασμένοι διὰ τὸ λίχνισμα (ἐν
Αίτωλίᾳ: λειώμα, ἐν Κρήτῃ: μάλαμα). Με ποῖον ἐργαλείον σωρεύεται
τὸ λειώμα διὰ τὸ λίχνισμα· πῶς λέγεται τοῦτο· (εἰς Κρήτην:
θρινάκι, εἰς Αίτωλίαν καὶ Πελοπόννησον: δικιριάνι, ἀλλαχοῦ: δικιργιάνι)
καὶ ποῖον τὸ σχῆμα αὐτοῦ.. *Ο.Ι. 6.Τ. Κνεύσ. θειλασθν. 20. Ερχ. έ. Β.ωρ. εν. ε. Ιο. μ.δ. 7. Β.ωρ. φεον. 4. φ. 6. Χ. ι. μ. Ι. Ο. Μ. Τ. έ. ν. φ. 1. Ι. Τ. φ. ν. 1. 6. φ. Ι. Ο.*

Ο σχηματιζόμενος σωρὸς ἔχει σχῆμα στρογγύλον ἢ ἐπίμηκες;
Προτοῦ ἀρχίσῃ τὸ λίχνισμα (ἀνέμισμα) πρὸς ἀποχωρισμὸν τοῦ ἀχύρου

ἀπὸ τὸν καρπόν, καρφώνεται τι ἐπάνω εἰς τὸν σωρόν; Μήπως μαχαίρι, τὸ θρινάκι ἢ ἄλλο τι; Τί λέγεται κατὰ τὴν πρᾶξιν ταύτην καὶ πρὸς ποῖον σκοπὸν γίνεται τὸ ἔθιμον τοῦτο.....

Σ.κυ.γα... Ζηληνα.ε... Δ.ε. Ζηγαρ.Γαλερα...
...τι.π.α.τε... ηη.λε.ιν.ν...

- 2) Μὲ ποῖον ἔργαλετον γίνεται τὸ ἀνέμισμα; (Πῶς λέγεται τοῦτο: φτυάρι, θρινάκι; Ιχνογραφήσατε τοῦτο.....

Η.ε..δ.ι.ν.ρ.ανι... Ζ.ν.δ.ι.ν.ο... π.ξ.ν.ι... ζ.δ.δ.ν.ι.ν.ο.ν.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Ποῖος λιχνᾶς (ἀνεμίζει) ἄνδρας, γυναῖκα εἰδικὸς λιχνιστής ἐπ' ἀμοιβῇ;

Η.ν.δ.ρ.η... ν.α.ν... γ.ν.η.γ.ν.κ...

- 4) Πῶς λέγονται τὰ χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων, τὰ ὅποια μετὰ τὸ λίχνισμα παραμένουν μετὰ τοῦ καρποῦ (εἴς τινας τόπους καλοῦνται: κόντυλοι, κόμπια). Πῶς ἀποχωρίζεται ὁ καρπὸς ἀπὸ τοὺς κοντύλους ἢ τὰ κόμπια; Ποῦ συνηθίζεται νὰ γίνεται δεύτερον ἀλώνισμα διὰ τῶν ποδῶν τῶν ζώων, ὡστε νὰ ἀποφλοιωθῇ ὁ σῆτος κλπ;

Κ.χ.τ.ε.ν.τ.δι... λ.ε.ό.τ.γ.ι.δ.λ.χ... Δ.π.ο.λ.ε.ρ.ί.φ.ο.ν.τ.ε... δ.λ.φ...
μ.φ.ο.λ.γ.ν... ζ.κ.υ.π.α.θ.δ.ρ.: τ.δ... δ.ε.π.τ.ρ.α... ζ.λ.κ.ν.ο.μ.α.
ζ.χ.ε.ν.ε.ρ.ο... π.λ.κ.ν.τ.ο.ν...

- 5) Πῶς γίνεται ἡ ζεῦξις τῶν ζώων διὰ τὸ δεύτερον, ὡς ἀνωτέρω, ἀλώνισμα; Ποῦ ἀπαντᾶται τὸ ἀλώνισμα τοῦτο· πῶς λέγεται; (Ἐν

Κρήτη: ξεβαθούλισμα καὶ καρπολώνεμα)· διὰ ποῖα δημητριακά συνηθίζεται τοῦτο .....

Α. Ιερᾶς ταῦτα γένενται εἰντονούσιαν καὶ μετὰ ταῦτα πρωταριαὶ ταῦτα δικονιγένενται ταῦτα εἰναντικάτια ταῦτα εἰναντικάτια .....

- 6) Ἐφοῦ διὰ τοῦ λιχνίσματος (ἀνεμίσματος) ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα, πῶς γίνεται ἡ διαλογὴ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τὰ μετ' αὐτοῦ παραμείναντα χονδρά τεμάχια τῶν σταχύων (τοὺς κοντύλους, κόμπια κ.ἄ.) ; .....

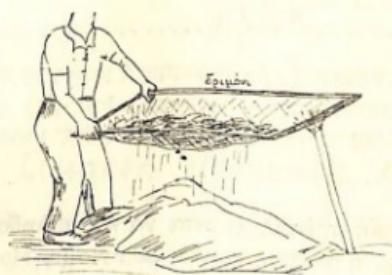
Διὰ μελανίεργειαν μῆδας τοῖς μετάνυντοις ταῦτα εἰναντικάτια ταῦτα εἰναντικάτια .....

Γίνεται τοῦτο κατὰ τὸ ἀνέμισμα ἀπομακρυνομένων τῶν ξένων αὐτῶν ὑλῶν ὑπὸ γυναικὸς διὰ σαρώθρου; ή διὰ ἄλλων μέσων, ώς π.χ. κοσκί-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

νων μὲ δόπτας διαφόρων μεγεθῶν· π.χ. μὲ τὸ κόσκινον τὸ καλούμενον κατὰ τόπους: βολίστρης, δερμόνι, δορμόνι, δριμόνι, ρεμόνι κλπ.

(Περιγράψατε λεπτομερῶς τοὺς ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ καὶ σήμερον) τρόπους χωρισμοῦ τῶν κόκκων τῶν δημητριακῶν ἀπὸ τὰ ἄχυρα καὶ τὰς ἄλλας ὑλας. Ἰχνογραφήσατε δὲ ἣ παραθέσατε φωτογραφίας τῶν ἐν χρήσει ἐργαλείων καὶ σκευῶν) .....

.....
.....
.....
.....
.....
.....

- 7) "Οταν ἔτοιμασθῇ, ὡς ἀνωτέρω, ὁ καρπός σχηματίζεται εἰς σωρόν; Μὲ ποιὸν ἐργαλεῖον σωρεύεται; Χαράσσεται ἐπὶ τοῦ σωροῦ σταυρός; Πῶς χαράσσεται καὶ ποία ἡ μορφὴ του. Μήπως ἐμπηγγύεται κατόπιν εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ σωροῦ τὸ ἐργαλεῖον τοῦ λιχνίσματος (θρινάκι, φτυάρι), ἐπακολουθεῖ δέ καὶ προσκύνησις καὶ ἀσπασμὸς τοῦ σωροῦ ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ." .....

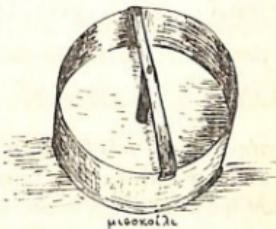
.....
.....
.....
.....
.....

- 8) "Αλλα αἱ θιμαὶ προτοῦ νὰ μεταφερθῆ ὁ καρπός (σῖτος, κριθή κλπ.) εἰς τὴν ἀποθήκην. ....

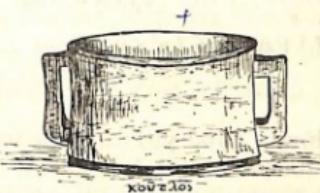
.....
.....
.....
.....
.....

- γ'.1) Ποῖαι ὀφειλαὶ πρὸς τρίτους ἔπειτε νὰ καταβληθοῦν εἰς εἶδος ἀμέσως εἰς τὸ ὄλωνι π.χ. ἡ δεκάτη, κοινῶς δεκάτισμα. Ποία ἦτο ἡ συνήθεια. "Ηρχετο ὁ δεκατιστής εἰς τὸ ὄλωνι; Μὲ ποιὸν μέτρον (δοχεῖον) ἐγίνετο ἡ μέτρησις τοῦ σίτου, τῆς κριθῆς κλπ., διὰ τὴν εἴπραξιν ὑπὸ τοῦ δεκατιστοῦ τοῦ «δεκάτου». (Σημειώσατε τὸ δονομα τοῦ μετρητοῦ, τὴν

χωρητικότητά του είς δύκαδας, είς κοιλά κλπ., παραθέσατε δὲ καὶ ίχνο-
γράφημα αὐτοῦ· βλ. κατωτέρω σχετικάς εἰκόνας). ΚΑΤ. Β. Δ. Ε. Ζ. Ο. γ
δ. έκλιψη. Ὁ. φεγγιτική. ὄρχειο. θ. ϕ. φλέβι. Η. φετρην. Έξ-
υερ. μ. ϕ. ϕ. Ταχύτ. υ. Ακρατ. Τ. Τ. Ε. Ι. Ε. Ο. Ζ. Φ. Υ. Ν. Ζ. Ζ. Ζ. Ζ.
..... παντούς.....

μισοκόίλη

+

ΧΟΥΣΛΟΣ

2) Ποια ἄλλα βάρη κατεβάλλοντο είς εἶδος είς τὸ ἀλώνι;

- α) τὸ παπαδιάτικο, +
- β) τὸ ἀγροφυλακιάτικο, +
- γ) τὸ γυφτιάτικο,
- δ) τὸ ἀλωνιάτικο κλπ.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΩΗΝΩΝ

Σημειώσατε τὰ ἐν χρήσει παλαιοῖστερον μέτρα τῶν δημητριακῶν (ὄνομα,
χωρητικός, σχῆμα, καὶ παραθέσατε ίχνογραφήματα ἢ φωτο-
γραφίας αὐτῶν)

..... Χ. Σ. Τ. Δ. Ζ. Δ. Σ. Ε. Χ. Ρ. Η. Ε. Υ. Ζ. Ζ. Ζ. Ζ. Ζ. Ζ. Ζ. Ζ.
Μ. Ζ.
μ. Ζ.
μ. Ζ.
μ. Ζ. ....

3) Ποῦ ἀπεθηκεύετο κατόπιν ἡ παραγωγὴ (δικαρπός) ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ·
ἐντὸς τῆς οἰκίας (εἰς ποῖα δοχεῖα) ἢ εἰς ἀγρούς ἐντὸς εἰδικῶν λάκ-
κων; (Σημειώσατε λεπτομερῶς εἰς ἔκαστην περίπτωσιν τὰς σχετι-
κὰς συνηθείας) Ο. Μαρλάζ. Απλεγματικ. Εξιφελ. Γ. Ζ. Ζ. Ζ. Ζ. Ζ. Ζ. Ζ. Ζ.
Ζ. ....
εἰς... Ζ. ....

4) Τὸ ἀχυρὸν ποῦ ἀπεθηκεύετο. Εἰς ἀποθήκην (ἀχυρῶν) ἐντὸς τοῦ
χωρίου ἢ εἰς τὸν ἀγρὸν καὶ παρὰ τὸ ἀλώνι. Πᾶσα ἐγίνετο ἡ ἀποθή-

κευσις εις την υπαιθρον; Τὸ ἀκμαν. οὐ ποιητέο.. τις. των.
αχρησιμο. ολνειον. εν. θλωνιον. ξυγειδι. οι. θλωνιον.
.εν.ρ.ι.ι.ν.ν.τ.ει... ελωδι. την.. κωριον.....

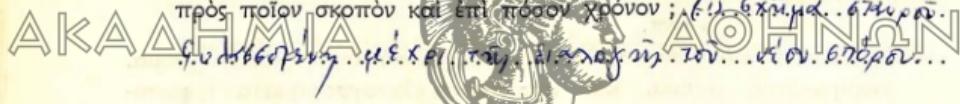
- 5) Πώς έγίνετο (ἢ γίνεται) ή διαλογή τοῦ σπόρου. Κατά τὴν διάρκειαν τοῦ θερισμοῦ ἀπό τοὺς καλυτέρους στάχυς η μετὰ τὸ ἀλώνισμα;....

Κατ. την.. σιδα.η.ε.ε.ν.. των.. θριεκον.. θη.έ.. τοι). ν.ε.ρ.ο..
τ.ε.ρ.ν.ν.. έ.τ.θ.λ.ν.ν.....

- 6) Μήπως ὅπου γίνεται η διαλογή τοῦ σπόρου πρὸ τοῦ θερισμοῦ κατασκευάζεται τότε η μετὰ τὸν θερισμὸν πλέγμα (πλεκτή) ἐκ σταχύων, τὸ ὅποιον ἀναρτᾶται εἰς τὸ είκονοστάσιον η ὅπισθεν τῆς θύρας κλπ; ..

..... N.A! .....

Πῶς λέγεται η πλεκτή αὐτῇ; Ποιὸν τὸ σχῆμα της ποῦ φυλάσσεται, πρὸς προῖον σκοπὸν καὶ ἐπὶ πέδου χρόνον; *ει.θ.η.μ.α.θ.μ.ρ.ο..*

Δ'. ΕΤΗΣΙΑΙ ΠΥΡΑΙ

- α'. 1) Κατὰ ποίας ἡμέρας τοῦ ἔτους λαμβάνει χώραν κατ' ἔθιμον εἰς τὸν τόπον σας ἄναμμα φωτιᾶς εἰς τὸ υπαιθρον. (Π.χ. παραμονὴ Χριστουγέννων, ἐσπέρας 23 Ἰουνίου (Κληδόνου), Ἀποκριές, πρώτη Μαρτίου, Πάσχα (κάψιμο τοῦ Ἰουδα), ἐσπέρας τῆς 31 Αύγουστου κλπ.)

*γ.γ.έ.ν.ε.τ.ο.. γεέ.κρ.ι.τ.ο.έ.. 19.55.. μαρι.. τη. λέμεραν.
τη. Απομέρω..*

Εἰς ποίας ἡμέρας, ποίαν ὥραν καὶ εἰς ποῖον μέρος; *ε.γ.ε.ρ.α.ν..
ο.η. Αη.θ.η.ρ.ω.. π.η.ι. τ.η.. Γ.η.η. μ.μ.. μ.ρ.ω.. μ.α.ι. π.ν.ν.ρ..
τ.ε.. ε.ι.ε.. ά.μ.ρ.α.. τ.ο.ι.. κ.ω.ρ.ι.ο.ν.. μ.α.ρ.α.. γ.ε.ι.τ.ε.ν.ε.ρ..*

2) Πώς λέγεται ή φωτιά αύτή ; (π.χ. φανός, άφανός κλπ.).....

.....Ουΐ' νταλα.....

β'. 1) Ποιοι κανάπτουν τὴν πυράν παιδιά, ἥλικιωμένοι, ποιος ἄλλος ;....

.....Παιδία.....

2) Ποιος ή ποιοι συλλέγουν τὰ ξύλα, θάμνους κλπ. διὰ τὴν πυράν.
Τὰ κλέπτουν ; "Αν ναί, ἀπὸ ποιῶν μέρος ;.....

.....Τὰ γέλη... εὐαθίνες... μέσα... ἐν της... οἰνιάτρων.

3) Πώς γίνεται ή συγκέντρωσίς των. (Περιγράψατε λεπτομερῶς)

.....Οι φέργαλοι βραχιονάρες... παρα... γάλιναν... ἐδιθε... ἐντρε...
παν... παν... ει... μικράτεροι... περιέχερον... τα... ξύλα.
βάροντα... τα... ιστι... τα... λειτουργούσι.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ.....ΑΘΗΝΗΝ

γ'. Ποιαί αἱ συνήθειαι εἰς κάθε τόπον διὰ κάθε πυράν ;

1) Προσευχαί, διάφοροι ἐπικλήσεις, δόρκια, ἄσματα, κρότοι, θόρυβος.
Καταγράψατε τὰ σχετικά κείμενα .....

.....οτι.....

2) Πηδήματα, χοροί γύρω ἀπὸ τὴν πυράν. (Περιγραφή λεπτομερής)

.....Πηδέν ματα... ματ... κορού... γέρων... μηδε... των...
πυράν... Ατ... μένερποντεῖταις... ἐπί... επεπλέ... των...
ἀγτίδι... των... πατείμαν.....

- 3) Τί καίονται εἰς τὰς πυράς αὐτάς· (κάψιμον τροχοῦ ἀμάξης, λου-
λουδιῶν τοῦ Μάρτη, τοῦ στεφάνου τῆς Πρωτομαγιᾶς κλπ.) .....

.....
.....

.....

.....

- 4) Καίονται (ἢ ἔκαίοντο) ὁμοιώματα· π.χ. κατὰ τὸ Πάσχα ὁμοιώμα
τοῦ Ἰούδα (περιγράψατε λεπτομερῶς) .....

.....

.....

- 5) Παραθέσατε λεπτομερῆ περιγραφὴν τοῦ ἑθίμου εἰς τὸν τόπον σας

.....
.....
.....
.....
.....
.....

.....

.....

.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ